

קָבֵץ

תּוֹרַת הַנִּחָל

בְּעֵינֵינוּ הַתְּקוּוֹן שֶׁל קִדְשֵׁי יוֹסֵף לְקַלְפֵּת יוֹן הַרְשָׁעָה

דְּבוּרִים נִרְאִים וְנִפְלְאִים, מְעוֹרְרִים מְעוֹרְרִים וּמְהוֹמָם, אֲשֶׁר מִתּוֹךְ הַנִּחָל נִבְעַע מְקוֹר הַכֶּמֶה נוֹבְעִים, לְהַחְיֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמֵשֶׁם וְשִׁקּוֹן הַעֲדָרִים, לְהַתְחַוֵּק בְּעִבּוּדֵת הַבּוֹרָא כִּכְל דְרָגָה שְׂרִידוֹ נִמְצָאִים

אֲשֶׁר נֶאֱמָרוּ בְּשִׁלְחֹן הַטְּהוֹרֹר שֶׁל

מֶרֶן מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א

בְּשַׁבַּת קִדְשׁ שִׁעְבֵּרָה - פְּרֻשַׁת מִקְוִין תַּשְׁע"א, בְּמַעֲוֹדָה שְׁלִישִׁית

וְבוֹ יִגְלַח סוּד הַהִסְתַּמְלּוּת בְּשִׁכְלֵךְ שֶׁל כָּל דָּבָר, וְהַכֶּנֶת הַרְמוּזִים שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַמֵּז לָנוּ כִּכְל פְּעַם, וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵינוּ תְּקוּוֹן הַרְאוֹת דְּקִדְשָׁה לְרֵאוֹת שְׁמוֹת הַקְדוּשִׁים לְפָנֵינוּ הַעֲיֹנִים, וְכַנְגֵּד זֶה קִלְפֵּת פְּרָעָה שֶׁהוּא כַּעַל הַדְּמִיוֹן דְּקִלְפֵּת, וַיְבָאֵר סוּד הַנִּגְפָה וְנִצְחוֹן הַצְּדִיקִים הַחֲשׂוֹמֵנָאִים עַל מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה שֶׁהַחֲשִׁיבֵנו עֲיֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִלְּרֵאוֹת אֱלֹקֵת וְגִירוֹ עַל שַׁבַּת הַדָּשׁ וּמִלְּחָה.

יָצָא לְאוֹר יוֹם רֵאשִׁוֹן לְבֶרֶךְ וַיִּגַּשׁ תַּשְׁע"א

עַל יְדֵי תְלִמּוּדֵי מְתִיבֵתָא הֵיכַל הַקִּדְשׁ

הַסִּידֵי בְּרַסְלָב

עִיר הַקִּדְשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

סְעוּדָה שְׁלִישִׁית, פְּרִשְׁת מִקִּין, שַׁבַּת חֲנֻכָּה,

ה'תשע"ג

בסְעוּדָה שְׁלִישִׁית, סְעוּדַת רַעוּא דְרַעוּיָן, דְּבַר מוֹהֲרָא"ש נ"י
דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד עַל פִּי דְּבָרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל בְּלִקְוֹטֵי
מוֹהֲרָ"ן חֶלֶק א' סִמּוֹן א', הַמְדַבֵּר מִחֲסִתְפִּלוֹת עַל חֲחֻכְמָה וְהַשְׁכֵּל
שׁוֹשׁ בְּכָל דְּבַר, עֵינֵי שָׁם.

מַעֲלַת חֲחֻכְמָה בַּשְּׁכֵל שֶׁל כָּל דְּבַר לְהַתְקַרֵּב עַל יְדֵי אֵל הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ
פֶּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, רַבְנֵנוּ ז"ל אָמַר (מוֹהֲרָא"ש, גְּרוּ יְאִיר, חוֹר בְּקִצּוֹר,
עַל פֶּתַח נְקוּדוֹת שַׁבְּתוֹרָה זוֹ שֶׁל רַבְנֵנוּ ז"ל) כִּי אִישׁ חִישָׁרְאֵלִי צָרִיךְ תַּמִּיד
לְחַסְתְּפֵל בְּחַשְׁכָּה שֶׁל כָּל דְּבַר, וְלִקְשֹׁר עֲצָמוֹ אֶל חֲחֻכְמָה וְהַשְׁכֵּל
שׁוֹשׁ בְּכָל דְּבַר, כְּדֵי שְׂיֵאִיר לוֹ חַשְׁכָּה, שׁוֹשׁ בְּכָל דְּבַר, לְהַתְקַרֵּב
לְהַשָּׁם יִתְבַּרַךְ עַל יְדֵי אֹתוֹ הַדְּבַר, וְזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שׁוֹכֵחַ
לְבַבּוֹרָה, שֶׁהוּא רֵאשִׁית, חִינּוּ חֲחֻכְמָה, כְּמוֹ שַׁבְּתוֹב (תְּהִלִּים קי"א)
רֵאשִׁית חֲחֻכְמָה, חִינּוּ לְחַסְתְּפֵל עַל חֲחֻכְמָה שׁוֹשׁ בְּכָל דְּבַר, וְזֶה גַם
בְּחִינַת יוֹסֵף, כִּי יוֹסֵף הָיָה בְּלוּל בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת יַעֲקֹב, כְּמוֹ
שַׁבְּתוֹב (שָׁם ל"ז): "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף"; כִּי הוּא הָיָה עָקֵר
תוֹלְדוֹתָיו, כִּי יַעֲקֹב וְיוֹסֵף כְּחֵדָּא חֲשִׁיבֵי, וְעַל כֵּן נֶאֱמַר בְּיוֹסֵף

(דברים ל"ג): "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ", 'בְּכוֹר' הוּא בְּחִינַת הַשֹּׁבֵל, וְזִהוּ 'שׁוֹרוֹ' לְשׁוֹן הַסִּתְּכָלוֹת, כִּי צָרִיכִין לְהַסְתַּכֵּל בְּהַשֹּׁבֵל שׁוֹשׁ בְּכָל דָּבָר, וְזִהוּ הָדָר לוֹ, תַּרְגָּם אוֹנְקֵלוֹס: זִיו לִיה, לְשׁוֹן אֹרֶה, כִּי הַשֹּׁבֵל מֵאִיר לוֹ בְּכָל דָּבָר, אֲפִלוּ בְּמִקּוֹם שֶׁהִיָּה אֶפֶל וְחֲשָׁה, מֵאִיר לוֹ הַשֹּׁבֵל, כְּשׁוֹכֵחַ לְהַסְתַּכֵּל עַל הַשֹּׁבֵל שׁוֹשׁ שֵׁם בְּכָל דָּבָר, וּמְקַרֵּב אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ; עֵינֵי שָׁם כָּל זֹאת בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

לְהַבְחִין בְּרָמְזִים שֶׁהַשֵּׁם יְתִבְרָךְ מְרַמֵּז לְכָל אֶחָד וְהַסְבִּיר מוֹהֲרָא"ש, גְּרוֹ יְאִיר, כִּי הֵנָּה רַבֵּנוּ ז"ל מְגַלֵּה בְּתוֹרָה זֹאת, יְסוֹד וְעֶקֶר גְּדוֹל בְּחַיֵּי אָדָם, שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לְהַסְתַּכֵּל עַל הַחֲכָמָה וְהַשֹּׁבֵל שׁוֹשׁ בְּכָל דָּבָר, הֵינּוּ עַל הַרְמְזִים שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַמֵּז לוֹ בְּכָל דָּבָר לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן נ"ד), וְלְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל מִכָּל אֲשֶׁר רֹאֶה וְלוֹמֵד (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן ס"א), כִּי כְבוֹד הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ צוּעֵק מִכָּל דָּבָר (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן נ"ב), וּמִכָּל פְּרָט וּפְרָט שֶׁל הַבְּרִיאָה יְכוּלִים לְרַאוֹת אֱלֻקוֹת, וְלְהוֹצִיא מִשָּׁם אִיזוּה רָמֵז לְהַתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי כְבוֹד הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"ג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשִׁמִּי וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאתִיו וְיִצְרֵתִיו אִף עֲשִׂיתִיו, נִמְצָא שֶׁיְכוּלִים לְמַצּוֹא כְבוֹד הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ בְּכָל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, וְלְרַאוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹת מִכָּל פְּרָט וּפְרָט.

הַעֲיִנִים רוֹאוֹת דְּבָרִים עֲלִיּוֹנִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד

וְהִנֵּה בְּשֹׂאדָם מִרְגִּיל עֲצָמוֹ בְּעִבּוּדָה קְדוֹשָׁה זֹאת, לְהִסְתַּפֵּל עַל
הַחֲקֻמָּה וְהַשְּׂכָל שֵׁיִשׁ בְּכָל דְּבָר, וְגַם מִתְפַּלֵּל תָּמִיד לְהִשָּׂם יִתְבַּרֵּךְ
שִׁיזְכֶּה לְרֹאוֹת אֱלֻקוֹת הַשׁוֹרָה בְּכָל דְּבָר, אֲזִי זֹכֶה שְׂמֵאִירִים עֵינָיו
בְּאֹר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְשִׂמוֹ יִתְבַּרֵּךְ עוֹמֵד תָּמִיד לְפָנָי עֵינָיו, וְכִמוֹ
שִׁכְתוֹב (תְּהִלִּים טו) שׁוֹיְתֵי הַיּוֹי"ה לְנִגְדֵי תָמִיד, כִּי מִרְבּוֹי שִׁיחוֹתָיו
וּתְפִלּוֹתָיו אֵל הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וּמִרְבַּ תְּתַמְדָּתוֹ לְדַבֵּק אֶת מֹחוֹ בְּהַשָּׁם
יִתְבַּרֵּךְ, שֵׁם הַיּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד, וְרוֹאֵה דְּבָרִים
עֲלִיּוֹנִים שֶׁאֵין אֲחֵרִים רוֹאִים כָּלֵל, וְכִמוֹ שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן
חֶלֶק א' סִימָן רנב), שֶׁהַעֲיִנִים הֵם דְּבָרִים עֲלִיּוֹנִים וְגִבּוֹהִים מְאֹד, וְהֵם
רוֹאִים תָּמִיד דְּבָרִים גְּדוֹלִים וְנִזְרָאִים, וְאִם הִיָּה הָאָדָם זֹכֶה לְעֵינִים
כְּשֵׁרִים, הִיָּה יוֹדֵעַ דְּבָרִים גְּדוֹלִים רַק מִמֶּה שֶׁעֵינָיו רוֹאוֹת, כִּי הֵם
רוֹאוֹת תָּמִיד.

מַעֲלַת רֹאוֹת הַצַּדִּיקִים

וְזֶהוּ עֲצֵם מַעֲלַת רֹאוֹת הַצַּדִּיקִים, שֶׁתָּמִיד רוֹאִים אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
לְפָנָי עֵינֵיהֶם, וְאֵין גְּשָׁמִיוֹת הָעוֹלָם תּוֹפְסֵת מְקוֹם אֲצֵלָם כָּלֵל, וְכִמוֹ
שֶׁאֹמֵר פֶּעַם הַבַּעַל הַתַּנְיָא זי"ע לְבָנוּ הָאֲדָמוֹר הָאֲמָצְעֵי מִחִב"ד

זי"ע, בצעירותנו, בערע (כך בנה אותו בלשון הבה, כי שמו היה רבי דובער זי"ע),
מה אפה רואה? וענה לו, אבא, אני רואה גג קירות ובית, ענה
ואמר לו אביו הקדוש, אבל אני רואה רק אלקות... כי הפורגיל עצמו
להסתכל על אלקות, יש לו ראות עינים אחרת לגמרי.

הצדיקים זוכים שהשמות הקדושים לפני עיניהם תמיד

והנה הצדיקים שמדברים מהן בשם ותברך, זוכים לשם הו"ה
ברוך הוא, עומד לפני עיניהם תמיד, ושם הו"ה מתפצל ומצטרף
בצורפים רבים, וכלליותו הם ארבעה צורפי הו"ה במלואו: **ע"ב,**
ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם פנגד הארבעה עולמות, אצילות, בריאה,
יצירה, עשיה. שם **ע"ב:** - יו"ד ה"י וי"ו ה"י, פנגד עולם האצילות,
שם **ס"ג:** - יו"ד ה"י וא"ו ה"י, פנגד עולם הבריאה. שם **מ"ה:** -
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, פנגד עולם היצירה. ושם **ב"ן:** - יו"ד ה"ה וי"ו
ה"ה, פנגד עולם העשיה, וביחד עם ג' פתריהם שהם ג' צורפי
אה"ה במלואו: **קס"א, קמ"ג, קנ"א;** פנה: **אק"ף ה"י יו"ד ה"י**
(**קס"א**) **אק"ף ה"א יו"ד ה"א (קמ"ג), אק"ף ה"ה יו"ד ה"ה (קנ"א).**
בלם ביחד עולים בגימטריא **תרפ"ו** (עם תכולת), שהוא סוד (בראשית
מ"ט) **בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, פורת בגימטריא תרפ"ו,**

שֶׁאֶצֶל הַצַּדִּיקִים הַטְּהוֹרִים הַמִּיַּתִּידִים יְהוּדִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים, שֶׁבָּעַת
הַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ נִצְבִּים וְעוֹמְדִים לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם תָּמִיד, וּמְאִירִים לְפָנֵיהֶם
בְּאֹרֶךְ גָּדוֹל מְאֹד, וְעַל כֵּן הַצַּדִּיקִים מְכַנִּים בְּשֵׁם דָּג, כִּי ד״ג אֹתִיּוֹת ד'
ג', שֶׁהֵם ד' צְרוּפֵי הַיּוֹי״ה, וְג' צְרוּפֵי אֱהִי״ה (כַּמְבֹאֵר כֹּל זֶה הֵיטֵב בְּלִקּוּטֵי
מוֹהַר״ז חֵלֶק א' סִימֵן ב' וּבְפָרוּשׁ ״שֵׁפֶת הַנַּחֲלָה״ שָׁם).

הַסִּימָן שֶׁהַתְּקַבְּלָה תְּשׁוּבָתוֹ – שְׁזוּכָה לְרֵאוֹת הַשְּׁמוֹת:

נִמְצָא שֶׁזֶה צְרוּף לְהִיּוֹת עֵקֶר הַשְּׁתַּדְּלוּתוֹ שֶׁל אָדָם, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר
מִחוּ וּמִחֲשֻׁבָּתוֹ עַד שְׂוִאִירוֹ לְפָנֵי עֵינָיו שְׁמוֹת אֵלוֹ, וְהוּא סִימָן שְׁזוּכָה
לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּאַמְתּוֹ, וְכַמְּוֹבָא בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ ״נֶעַם אֱלֹהִים לְךָ״ (פְּרָשַׁת
נַח), שֶׁסִּימָן לְבַעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּרָה, שֶׁנִּתְקַבְּלָה תְּשׁוּבָתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם
יְתִבְרַךְ, כְּשֶׁעוֹמֵד לְפָנֵי עֵינָיו שֵׁם הַיּוֹי״ה בְּרוּךְ הוּא, כִּי מֵרֵב הַתְּמַדְתּוֹ
לְהַסְתַּכֵּל עַל הַחֻקֵּי וְהַשְׂכָּל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דְּבַר, זוּכָה לְסַתֵּם עֵינָיו מִחִיּוֹ
דְּחַי עֲלֵמָא לְגַמְרֵי, עַד שֶׁאֵין רוּאָה לְפָנֵי עֵינָיו כִּי אִם אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרַךְ לְבַד, וְשְׁמוֹתָיו יְתִבְרַךְ עוֹמְדִים לְפָנֵי עֵינָיו בְּקַבִּיעוֹת
עֲצוּמָה, וְאֵינוֹ מְסִיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנּוּ יְתִבְרַךְ כָּלֵל.

צְרוּף לְחַזְרָה שְׁלֵא לְפִל מַחְמַת הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים

והנה מצד אחד, בודאי צריף להיות כל השתדלותו של אדם אחר דבקות השם ותפירה, אבל מצד שני גם עוברים עליו נסיונות קשים ומרים, ומנסים ובוהנים אותו אם חזק בדבקותו באמת, ובפרט בעיני פְּרַנְסָה, עוברים עליו הרבה נסיונות מאד, כי יסורי העניות והדחקות קשים מכלם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש משפטים) שיסורי עניות, קשים מכל היסורים ביחד רחמנא ליצלו, ולכן צריכין לקבל התחזקות גדולה מפי הצדיקים, להתחזק מעמד בכל אשר עובר עליו גם בעיני פְּרַנְסָה, ולא לשאול קשיות על הנחגתו ותפירה למה צריף לסבל כל פה, כי הכל בתשבון צדק מלמעלה, לזכר המרייתו, ולהאיר צורתו ונשמתו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ק"ע), ואם יחזיק מעמד, ויקבל הכל באהבה, בודאי יתחפה הכל לטובה, ויקבל שפע גדול ברוחניות ובגשמיות, ולא יחסר שום דבר כלל, לכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומחפש לראות כבודו ותפירה מכל פרטי הפריאה, כי אז יאיר עליו מלך הכבוד, ויזכה לכל טוב אמתו ונצחיו, בנה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

כל קורות יוסף הצדיק ללמוד התחזקות ודבקות לכל הדורות
וקשר מוהר"א"ש נ"י את כל ענין הנ"ל לפרשת השבוע ולעניינא
דחנפה בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה אם נתבונן, נראה, שכל

קוֹרוֹת יְמֵי חַיֵּינוּ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, הַחֵל עִם הַחֲלוּמוֹת שְׁלוֹ, שְׁסַפֵּר לְאַחֵינוּ, וְכֹל מַה שְׁסִבֵּל מוֹת, וְכֵן אַחַר כֵּן עִם הַחֲלוּמוֹת שֶׁל פְּרַעֲוֵה, וְאִיךָ שִׁפְתֵר אֹתָם, וְעָלָה לְגַדְלָה, הַבֵּל סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל הַקֶּטֶב זֶה, לְלַמֵּד לְבְרִיּוֹת דְּבִקוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְהִסְתַּבֵּל עַל הַחֲכֻמָּה וְהַשְׁכָּל שֶׁבְּכֹל דְּבַר, וְלִתְחֻזִיק מְעֻמָּד אֲפֵלוּ בְּדַחַק הַפְּרַנְסָה וּבִיסוּרֵי עֲנִיּוּת, חֵם וְשִׁלוּם, עַד שְׁיִזְכּוּ שְׁיֵאִירוּ לְפָנֵי עֲנִיָּהֶם צְרוּפֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְלֹא יִסְיָחוּ דַעְתָּם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, בִּי כֵן קִבֵּל מִיַּעֲקֹב אָבִיו, שְׁמֻדָתוֹ מִדַּת שְׁמֵשׁ, לְהִסְתַּבֵּל עַל הַחֲכֻמָּה וְהַשְׁכָּל שֶׁבְּכֹל דְּבַר, עַד שְׁיֵאִירוּ כֹּל דְּרָכָיו כְּמוֹ הַשְּׁמֵשׁ, וְזֶה אֲשֶׁר מָסַר לְדוֹרוֹת עוֹלָם, שְׁיֵרְאוּ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כֹּל הַבְּרִיָּאָה.

מֵאַלְמִים אֲלֵמִים – חֲדוּשֵׁי תוֹרַת שֶׁל הַצַּדִּיקִים הַמְּחַזְקִים

בִּי בַחֲלוֹם הִרְאֵנוּ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית לו') וְהִנֵּה אֲנִי חֲנֹן מֵאַלְמִים אֲלֵמִים בְּתוֹדָה הַשְּׁדָה, וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָה, וְהִנֵּה תְּסוּבְנָה אֲלֵמוֹתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה לְאַלְמָתִי. וּבַחֲלוֹם זֶה גִילָה יוֹסֵף לְאַחֵינוּ, שְׁאַצֵּל הַצַּדִּיק שׁוֹרֵה חֲדוּשֵׁי תוֹרַת נְפִלְאִים הַמְּלֵאִים הַתְּחֻזָּוִת עֲצוּמָה, שְׁיִכּוּלִים לְעוֹרֵר הַבְּרִיּוֹת לְתַחֲזִיק מְעֻמָּד בְּכֹל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם, גַּם בְּמִלְאָכָתָם בְּשָׂדֵה וּבְעַסְקֵי פְּרַנְסָתָם, וְכְמוֹ שְׁמֻסְבִּיר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַשְּׂכֵמֶת הַבֶּקֶר הַלְכָה ד'), שׁ"אלוֹמִים" מְרַמְזִים עַל

חדושי תורה של הצדיקים, שכלם הם מלאכה של קשור וחיבור אלומות של דברי תורה זה עם זה, בדרך של מחדשי חדושי תורה, שקושרים ומחברים דברי תורה במקום למקום, ומקשים קשיות ומביאים ראיות והוכחות במקומות אחרים, כדי להבין מה שכתוב במקום זה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ראש השנה י"ז), על הפסוק (משלי י"א) היתה באניות סוחר מפרחק תביא לחמה, דברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר, ועל דרך זה בונים חדושים נפלאים בתורה, וכותבים ספרים של שאלות ותשובות, ו"מאלמים אלמים בתוך השדה" של תורה, בכמה מיני אופנים נפלאים.

חדושי התורה של הצדיק – עולים במעלה:

והנה מוסיף עליהם חדושי התורה של הצדיק אמת, הגדול במעלה מאד, שכל החדושים שלו בגדר "והנה קמה אלמתי וגם נצבחה", שאומר חדושי תורה רק על פונה אחת, להקים בני אדם מנפילתם, ולתת להם מעמד ומצב חזק בחייהם, אפלו בעבודתם בשדה ובעסקי פרנסתם, שנהו פרוש הפשוט של "מאלמים אלמים", שהם אלומות של תבואה, הנצרכים לאכל ולחיי נפש, שפודאי בעסקי הקמתם עוברים על בני אדם צרות ויפורים רבים, כי קשה פרנסתו

שֶׁל אָדָם בְּקָרִיעַת יָם סוּף (פְּסָחִים ק"ה:), וְהִנֵּה הַצַּדִּיק הָאֲמֵת מְעוֹרָר אוֹתָם, שָׁגַם בְּאוֹתָהּ עַת יִחְזִיקוּ מֵעַמֵּד, וַיִּתְגַּבְּרוּ בְּכָל כּוֹחַם לְהִסְתַּבֵּל עַל הַחֲכֵמָה וְהַשֹּׁכֵל שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, וְלִהְיֶתקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דִּיקָא עַל יְדֵי הָעֶסֶק שְׁעוֹסְקִים בָּהּ, כִּי הַדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֲמֵת נִצְמָרִים בְּאֶפֶס לְהַכְנִים אֲמוּנָה וְהִתְחַזְּקוֹת בְּכַנֵּי אָדָם, שְׂוִיכְלוּ לְתַת עֲצָה בְּפֹה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם בִּימֵי חַיֵּיהֶם, וְשִׁישְׁאָרוּ חֲזָקִים בְּאֲמוּנָתָם, וְלֹא יִפְלוּ בְּדַעְתָּם מִפְּנֵי שׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵלֹהֵי הַחַדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהֵם בְּגֵדֵר "וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמֹתִי וְגַם נִצְבָּח", לְהַקִּים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִנְּפִילָתָם, וְלִהְיֶיב אוֹתָם עַל מְקוֹמָם, גַּם בְּעַסְקֵי פְרִנְסָתָם, וְלִכְן בְּוֹדָאֵי "וְהִנֵּה תִסּוּבְנָה אֲלֵמֹתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוִינָה לְאֲלֵמֹתַי", שֶׁכָּל הַדּוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁל צַדִּיקִים אַחֲרֵיהֶם, מְסַבְּבִים חַדוּשֵׁים אֵלֹהֵי, וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים וּמִתְבַּפְּלִים אֲלֵיהֶם, כִּי בְּלֵם מְכִירִים עֲצָם הַמְעַלָּה שְׁלָהֶם, שֵׁישׁ בָּהֶם כַּח לְהַקִּים נְשָׁמָה חַכֵּי יְרוּדָה וְחַכֵּי פְחוּתָה מִנְּפִילָתָהּ, וְלִתֵּן לָהּ מִצָּב וּמֵעַמֵּד טוֹב בְּחַיֵּיהָ, גַּם בְּעַסְקֵי פְרִנְסָתָהּ.

לְהַאִיר עֵינֵי הַבְּרִיּוֹת בְּאוֹר אֱלֹקֵינוּ וְיִתְבָּרַךְ

וְזֶה גַּם הַחֲלוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל יוֹסֵף, שֶׁכְּתוּב בָּהּ: "וְהִנֵּה הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִיִּים לִי", כִּי בְּשַׁעָה שֶׁהַצַּדִּיקִים אוֹמְרִים חַדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמֵתִיִּים, הֵם בּוֹרְאִים שָׁמַיִם וְאָרֶץ חַדְשִׁים, וְכַמוֹכָא

בְּזֶהָר הַקְּדוֹשׁ (הַקְּדֻמַּת בְּרֵאשִׁית ה' ע"א), עַל הַפְּסוּק (וְשָׁעִיָּה נ"א) וְלֵאמֹר
לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָהּ, אֵל תִּקְרִי עַמִּי אֵלֶּיךָ עַמִּי, עַמִּי בְּמִלּוּלֵי, מִה אֲנִי
בּוֹרֵא שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּמִלּוּלֵי, אִם אַתֶּם בְּנֵי, אֲבָל הָאֹמֵר חֲדוּשֵׁי תוֹרָה
בְּלִתֵּי אֲמִתִּיּוּם, בּוֹרֵא רְקִיעִים דְּשָׂוֵא רַחֲמָנָא לִיצְלָךְ, וְעֵנִי תִלְמִידֵי רַבִּי
שָׁמְעוּן בְּר יוֹחָאֵי עַל זֶה, רַחֲמָנָא לִשְׁזֹבֵךְ, רַחֲמָנָא לִשְׁזֹבֵךְ, עֵינֵי שָׁם.
וְיוֹסֵף הַצַּדִּיק הִרְאָה לָהֶם עַל יְדֵי חֲלוּמוֹ, שֶׁהַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שָׁלוּ
בּוֹרֵאִים רְקִיעִים חֲדָשִׁים, שְׁשָׁם הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים בְּלִם
מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ, כִּי הוּא מְגַלֵּה חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַעוֹזְרִים לְכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל לְהַסְתַּבֵּל עַל הַחֲכָמָה וְהַשֶּׁבֶל שֵׁיִשׁ בְּכָל דְּבָר, עַד שֶׁשָּׁבְלוּ
יָאִיר בּוּ כְּאוֹר הַשָּׁמֶשׁ, וְאַפְלוּ אִם עֲדוּן אֵינּוּ זוֹכֵה לְאוֹר הַשָּׁמֶשׁ, יָאִיר
לְכָל הַפְּחוֹת כְּאוֹר הַלְּבָנָה, שֶׁמְקַבֵּלֵת מֵאוֹר הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא עֵינֵי
אֲמוּנָה, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ע"ב) לִפְנֵי שָׁמֶשׁ יִנּוֹן שָׁמוֹ, לְשׁוֹן מְלַכּוֹת,
שֶׁהוּא הָאֲמוּנָה, (לְקוּטֵי מוֹתְרָן חֵלֶק א' סִימָן א'), תִּינּוּ הַדְּבֹר הַמְכִּיָּא אָדָם
לִיְדֵי אֲמוּנָה (לְקוּטֵי מוֹתְרָן חֵלֶק א' סִימָן ע"ג), נִמְצָא שֶׁבְּחֲלוּמוֹת אֵלֵינוּ נִגְלָה
יוֹסֵף לְאַחֵיו, שֶׁעָקַר הָעֵבֹדָה לְהַסְתַּבֵּל עַל הַחֲכָמָה וְהַשֶּׁבֶל שֵׁיִשׁ בְּכָל
דְּבָר, וְכָל הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁמְגַלֵּים בְּעוֹלָם, הַכֹּל צָרִיךְ לְלַכֵּת עַל קֶטֶב
זֶה, לְהָאִיר עֵינֵי הַבְּרִיּוֹת כְּאוֹר אֱלֹקוֹתָו יִתְבַּרְךָ, עַד שֶׁיִּזְכּוּ בְּלִם
לְרֹאוֹת אֱלֹקוֹתָו יִתְבַּרְךָ מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְלֹא יִפְיחוּ דַעְתָּם מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרְךָ בְּכָל.

נפו ובחננו ליוסף אם אוחז בכל זה באמת

והנה אז התחיל לעבר על יוסף הצדיק מה שעבר, כי מן השמים נפו ובחננו אותו, אם אוחז בכל זה באמת, ואם יכול למצוא אלקותו יתברך אפלו במוצבים הכי קשים והכי מרים, ונתקנאו בו אחיו ויתנבלו עליו להמיתו, ושפו בו הכלבים, וזרקו אותו בבור, ולבסוף מכרו אותו לעבד, ובכל אשר עבר עליו לא אבד עצמו כלל, רק אפלו בתכלית החשך והמוררות מצא אלקותו יתברך, והחזיק עצמו בשמחה, והתפלל אל השם יתברך בכל עת, וכמו שכתוב (לט, ב) ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח, ואיתא במדרש (בראשית רבה פרשה פ"ו סימן ד') גבר קפוז, הינו שמח וצוחל, וכתוב (שם פסוק ג') וירא אדוניו כי ה' אתו, ואומר רש"י, שם שמים שגור בפיו, כי תמיד דבר מן השם יתברך, ותמיד התפלל אל השם יתברך, וכדאיתא במדרש (תנחומא וישב סימן ח'), שלא היה שמו של הקדוש ברוך הוא זו מפי, היה נכנס לשמשו, והוא היה מלחש ואומר, רבון העולם, אתה הוא בטחוני, אתה הוא פטרוני, תנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל ראי ובעיני פוטיפר אדוני, ופוטיפר אומר לו, מה אתה מלחש, שמו בשפים אתה עושה לי? והוא משיבו, לא, אלא אני מתפלל שאמצא חן בעיניך, עין שם, נמצא שכל עסקו במצרים ובבית

הַמְצָרֵי, הִיִּתְהַ רַק לְמִצּוֹא אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ הַשּׁוֹרֵה שָׁם, וּלְגִלוֹת שְׂאוֹן שׁוֹם מִצִּיאוֹת בְּלֻעָדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל.

דְּמוּת דִּיּוֹקְנוֹ שֶׁל אֲבִיו רָאָה – מִדְּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, לְהִסְתַּבֵּל עַל הַשֶּׁכֶּל שְׂוִישׁ בְּכָל דְּבָר וְלָכֵן אֶפְלוּ בְּשִׁתְּיָה לְיוֹסֵף נְסִיּוֹן קָשָׁה וְכֵן מָאֵד עִם אִשָּׁת פּוֹטִיפֵר, גַּם אִזּוֹ לֹא אֲבָד עֲשֵׂתוֹנוֹתָיו כָּלֵל, רַק הִסְתַּבֵּל עַל הַחֲכֻמָּה וְהַשֶּׁכֶּל שְׂוִישׁ בְּכָל דְּבָר, שְׁזָהוּ מִזֶּה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ תְּקִדּוּשִׁים (סוּטָה ל"ו: מוֹכָא שָׁם בְּפִרוּשׁ רִש"י), דְּמוּת דִּיּוֹקְנוֹ שֶׁל אֲבִיו רָאָה, הֵינּוּ מִדְּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, לְהִסְתַּבֵּל עַל הַחֲכֻמָּה וְהַשֶּׁכֶּל שְׂוִישׁ בְּכָל דְּבָר, וְלִהְבִּין שְׁחֵכֵל רַק נְסִיּוֹן מִן הַשְּׂמִימִם, לְרֵאוֹת אִם יַעֲמֵד חֹזֵק בְּדַבְּקוֹתָיו אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל יְדֵי זֶה זָכָה לְכַסּוֹף לְבָרְכַת (בְּרֵאוֹשִׁית מ"ט) בֵּין פּוֹרֵת יוֹסֵף בֵּין פּוֹרֵת עֲלֵי עֵינֵי, שְׁתַּמִּיד עֹמֵד לְפָנָי עֵינָיו צְרוּפֵי שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, תְּרַפ"ז אִוְרוֹת, בֵּין פּוֹרֵת עֲלֵי עֵינֵי, וְכֵמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ תְּקִדּוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אֲנָדָה), עֵינֵי שְׁלֵא רָצָה לְזוֹן מִפֶּה שְׂאוֹנֵנו שְׁלוֹ, זָכָה לְמַלְכוּת, הֵינּוּ לְרֵאוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד לְפָנָי עֵינָיו תְּמִיד.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר בְּתוֹרַת הַנַּ"ל – כִּי הַשֶּׁכֶּל מֵאִיר לוֹ בְּכָל דְּבָר אֶפְלוּ בְּמִקּוֹם שִׁתְּיָה אֶפֶל וְחֲשָׁד וְכוּ'. נִרְאֶה שְׂמִרְמוֹז בְּזֶה שְׁעָקֵר מִזֶּה שְׁעָמֵד יוֹסֵף בְּנִסְיוֹנוֹ הוּא עַל יְדֵי זֶה שִׁתְּיָה בּוֹ מִדְּתוֹ יַעֲקֹב הֵינּוּ

שֶׁהִסְתַּבֵּל עַל הַשֹּׁכֵל שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר וְכוּ', וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סוֹטָה ל"ו): דְּמוּת דְּיוֹקָנוֹ שֶׁל אָבִיו רָאָה, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת הַשֹּׁכֵל בְּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁהִסְתַּבֵּל עַל הַשֹּׁכֵל שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר עַל יְדֵי זֶה עָמַד בְּנִסְיוֹנוֹ וְעַל יְדֵי זֶה זָכָה לִבְכוּרָה וְכוּ'.

יוסף הצדיק התחזק בדבקותו ובשמחתו

וְהִנֵּה יוֹסֵף הַצַּדִּיק הָיָה כָּל כֶּף תּוֹק בְּדַבְּקוֹתָיו וּבְשִׂמְחָתוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁאֶפְלוּ בְּשִׂשְׁמוֹ אוֹתוֹ בְּבֵית הַסֹּהַר, גַּם בֵּן לֹא אֶבֶד עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק (פְּסוּק כ"א) וַיְהִי ה' אֵת יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד, וַיִּתֵּן חֲנוּ בְּעֵינָיו בֵּית שַׂר בֵּית הַסֹּהַר, כִּי תִמְוֵד הַמְּשִׁיב עַל עֲצָמוֹ חֵן עֲלָאָה עַל יְדֵי הַסְתַּבְּלוֹתָיו עַל הַחֲכֻמָּה וְהַשֹּׁכֵל שְׁיִישׁ בְּכָל דְּבָר, וְהִבִּין שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ בּוֹנֵה עֲלִיּוֹנָה לְמַת צָרִיד לְהִיּוֹת שֵׁם, וְהָיָה מְשַׁמַּח כָּל הָאֲסִירִים שֶׁבְּבֵית הַסֹּהַר, עַד שֶׁהִבִּיאוּ לְשֵׁם שַׂר הַמַּשְׁקִים וְשַׂר הָאוּפִים, וַיֵּרָא אוֹתָם וְהָנֵם זוּעֵפִים, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל עֲצָבוֹתָם, וְשָׂאל אוֹתָם מִדּוּעַ פְּנִיכֶם רְעִים הַיּוֹם, עַד שֶׁסִּפְרוּ לוֹ תְּלוּמוֹתֵיהֶם, וּכְאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם בֵּן הָיָה, כִּי כָּל דְּבָרָיו הָיוּ בְּנִים וְאֲמַתִּיִּים.

קץ שם לחשד – סוף סוף יוצאים מאפלה לאורה

וְהִנֵּה בָּזָה מִתְחִילָה פְּרִשֶׁת הַשָּׁבוּעַ, וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרָעָה חוֹלָם וְהִנֵּה עוֹמֵד עַל הַיָּאָר, וְאִיתָא בַּמּוֹדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרִשֶׁת פ"ט סִימָן א'): "קִיץ שָׁם לַחֲשָׁד" (אִיזֵב כח) – 'זְמַן נִתַּן לְעוֹלָם בְּפֹה שְׁנַיִם יַעֲשֶׂה בְּאַפְלָה – זְמַן נִתַּן לְיוֹסֵף, בְּפֹה שְׁנַיִם יַעֲשֶׂה בְּאַפְלָה בְּבֵית הָאֲסוּרִים, בִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ תְּקִינֵנוּ, חָלָם פְּרָעָה חָלוֹם. כִּי בּוֹחֲנִים וּמְנַסִּים אֶת הַצְּדִיקִים בְּכַפָּה מִיָּנִי נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אָבֵל לֹא לְעוֹלָם יִזְנַח ה', וְסוֹף כָּל סוֹף מִגִּיעַ יוֹם יִשׁוּעָתָם, שְׁיִוצְאִים מֵאַפְלָה לְאוֹרָה, וְזוֹכִים לְאוֹר גְּדוֹל בִּימֵי חַיֵּיהֶם, עַד שֶׁשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ מְאִירִים לְפָנָי עֵינֵיהֶם בְּאוֹר בְּהִיר מְאֹד, וְאִין הַחֲשָׁד שׁוֹלֵט אֲצֵלָם כָּלֵל.

יוֹסֵף הִבִּין שֶׁבִּתְוֹךְ חָלוֹם פְּרָעָה גָּנוּז אֹר גְּדוֹל

וְכָל זֶה שָׁמַע יוֹסֵף הַצְּדִיק מִן הַחָלוֹם שֶׁל פְּרָעָה, כִּי לְמַד הֵיטֵב לְהִסְתַּכֵּל עַל תְּחֻמָּה וְהִשְׁכֵּל שֶׁכָּכֵל דְּבַר, וְלִכֵּן הִבִּין שֶׁבִּתְוֹךְ הַחָלוֹם שֶׁל פְּרָעָה גָּנוּז אֹר גְּדוֹל, כִּי פְּרָעָה – 'זֶה לְעַמַּת זֶה' שֶׁל הַתְּגַלּוֹת הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהָרִי פְּרָעָה אוֹתִיּוֹת פֶּה ר"ע, הַמְּגַבִּיר כַּח הַמְּדוּמָה בְּעוֹלָם (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן נ"ד), וְהוּא כְּנֻגַד הַפֶּה קְדוּשׁ שֶׁל הַצְּדִיק, שֶׁשָּׁם שָׁמַיִם שָׁגוּר בְּפִיו, וּמְגַבִּיר גְּלוּי אֲלֻקוֹת בְּעוֹלָם, וְלִכֵּן וּפְרָעָה חוֹלָם וְהִנֵּה עוֹמֵד עַל הַיָּאָר – 'הַיָּאָר' אוֹתִיּוֹת 'רְאִיחַ' בְּהַפּוּךְ אֲתוֹן, כִּי אֲצֵל בַּעַל דְּמִיּוֹן, הַמְּדוּמָה דְּמִיּוֹנּוֹת שֶׁל הֶבֶל – נְהַפּוּךְ רְאוּת עֵינָיו

לראות חשך במקום אור, ואינו משיג האלקות המאיר בכל דבר, אבל הצדיק שרואה אלקות מכל דבר, מוציא מתוך דברי פרעה רמזים עליונים.

הפרות – הוא סוד השמות הקדושים:

והנה מן היאר עלות שבע פרות יפות מראה ובריאות בשר, שבע פרות מרמזים על שבע שמות של בלליות ארבעת עולמות: **ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן**, עם שלשת כתיבהם: **קס"א, קמ"ג, קז"א**, שעולים בנמטריא **תרפ"ו**, כמו אותיות **פרות**, כי אלו הם האורות העליונים המאירים מתוך כל דבר לפני עיני הצדיק, ואינו מסית דעתו מהם כלל.

והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהם מן היאר, רעות מראה ודקות בשר וגו' ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשונות הבריאות, ותבאנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה וגו', כי פרעה, שהוא הפעל דמיון של הקלפה, רואה לעמת השבע פרות טובות, גם שבע פרות רעות, שמנסה בכל פעם להחשיף אור החכמה והשכל שיש בכל דבר, אבל יוסף הצדיק יודע היטב, שפך הולך סגנון החיים, שהנה מאיר לו אור

אלקותו יתברך, והנה חשוף לו, והעקר להתחזק אפלו בשעה שגחשף לו אור השמש, עם אור הלבנה, שהוא אור האמונה, ועל ידי זה יזכה סוף כל סוף לחזר אל האור באמת.

לא להתיאש מהקשיים שיש בפרנסה

וזהו החלום השני של פרעה - והנה שבע שבלים עולות בקנה אחד מלאות וטובות, והנה שבע שבלים צנומות דקות שדופות קדים צומחות אחריהם, ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הטובות וגו'. כי חלום השבלים מרמזים על הנסיונות הקשים והמרים שיש לבני אדם בענין השגת פרנסתם ומאכלם, כי שכלי התבואה הם עקר חיי האדם, והנה פעם מאיר להם, ויש להם שפע רב. והנה פעם חשוף להם, וחסרים מכל וכל, והנה הצדיק האמת יודע שכל צריף להיות, שבו חנים ומנסים אדם לראות אם יעמד חזק בכטחונו אל ה', ולא יתיאש אף פעם מן הרחמים.

לזכר שפעם האיר לו אור אלקותו ויתחזק עם זה

ולכן כשפתר יוסף תחלומות, אומר: "והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב", שמשעה שמאיר לאדם אלקותו יתברך, יקבע זאת בדעתו היטב, שפעם האיר לו אלקותו יתברך, וכודאי יחזר

וַיֵּאִיר לוֹ, כִּי דָרָךְ הַיֵּצֵר הָרַע לְהִסְתִּיר אֹרֶךְ אֱלֹקוֹתָי לְגַמְרֵי מִן הָאָדָם, וְאֹמֵר לוֹ, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא רָאָה אֹרֶךְ בְּחַיּוֹ, וְכֵן לְעֵתִיד אֵף פֶּעַם לֹא יִרְאֶה אֹרֶךְ, אָבֵל עֲצַת הַצַּדִּיק הִיא, לְהַעֲמִיד לְעַצְמוֹ פְּקֻדוֹן וְסִמָּן בְּיָמֵי הָאֹרֶךְ, שְׂיֵאִיר לוֹ גַּם בְּיָמֵי הַחַשְׁדָּה, וַיִּזְכֹּר הַיָּטִב שְׁבוּדָאֵי פֶּעַם הָאִיר לוֹ, וְכִמוֹ שֶׁפֶּעַם הָאִיר לוֹ, בֶּן יַחֲזֹר וַיֵּאִיר לוֹ, וְכָל הַחַשְׁדָּה רַק מִחֲמַת הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן, וּבְשִׁיתְחִיזִק מַעֲמֹד, יִזְכֶּה לְאֹרֶךְ גָּדוֹל.

רַק בְּחִינַת יוֹסֵף מְשִׁיב אֶת תַּרְפְּזֵי הָאֹרֶזִים

וְהִנֵּה נִמְרָפָה דַּעְתּוֹ שֶׁל פְּרַעֲהַ מְאֹד מְכַל הַחֲלוּמוֹת הָאֵלֹהִים, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב וַתַּפְּעֵם רוּחֹי וְגו', כִּי אֵינִי מִבֵּין כָּלֵל אֶת הַרְמְזִים שְׂיֵשׁ בָּהֶם, וְגַם אַחַר פְּתֻרֹן הַחֲרָטוּמִּים בְּתוֹב, וְאֵין פּוֹתֵ"ר אֹתָם לְפְרַעֲהַ, כִּי אֵף אֶחָד אֵינִי מְשִׁיב אֶת תַּרְפְּזֵי הָאֹרֶזִים שְׂיֵשׁ בָּהֶם, פּוֹתֵ"ר אֹתֵינִי תַּרְפְּזֵי, רַק יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁכָּבַר עָבַר בְּיָמֵי חַיּוֹ כָּל הַנְּסִיוֹנוֹת שְׁלוֹ, וַיִּדְעַ הַיָּטִב שֶׁהִנֵּה מֵאִיר לְאָדָם, וְהִנֵּה חֲשׂוֹךְ לוֹ, וְהַעֲקָר לְהִתְחַזֵּק תְּמִיד בְּשִׁמְחָה וּבִתְפִּלָּה, וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ אֵף פֶּעַם מִן הַרְחָמִים, הוּא יוֹדֵעַ הַיָּטִב לְשִׁמוֹעַ הַלּוֹם לְפִתֵּר אֹתוֹ, וְלִמְצֹא אֶת תַּרְפְּזֵי הָאֹרֶזִים הַגְּנוּזִים בְּתוֹכּוֹ.

קִלְפַת יוֹן – שְׁלֹא לְרֹאוֹת בְּתוֹךְ הַטֵּבַע אֱלֹקוֹתָי; יוֹסֵף הוּא הַתְּקוּן שְׁלֵחַ

וזהו תפארת לימי הנזכה הקדושים, שתמיד חלים בשבוע של פְּרֻשָּׁת מִקֵּינ, פי בימי הנזכה רצו תיננים הטמאים להתגבר על נשמות ישראל, ולתחשיף אור עיניהם מלראות החכמה והשכל שיש בכל דבר, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה כ' סימן ד') "והשד" – זה גלות יון, שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזרותיהן, שהיתה אומרת להם, כתבו על קרן השור, שאין לכם חלק באלקי ישראל, קרן השור, הוא קרן האור של יוסף הצדיק, שנקרא שור, וכמו שכתוב (דברים ל"ג) בכור שורו הדר לו, ונקרא שור, על שם הראיה וההסתכלות, וכמו שכתוב (במדבר כ"ד) אשורנו ולא קרוב, פי הוא מסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, וקלפת יון הטמאה שתלתה הכל בטבע מקרה ומזל, רצו לתחשיף עיניהם שלא יראו אלקותו ותברך מכל דבר. ולכן נקרא יון, על שם (תהלים סט): "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד", הינו טביעה בעמק בון וטיט שאי אפשר לצאת ממנה, פי מי שנופל לקלפת הטבע, ונדמה שהכל טבע מקרה ומזל, הוא נטבע בטיט הון.

ולכן ביון שגזרה מלכות יון שלא להזכיר שם שמים על פיהם (ראש השנה יח ע"ב), זה לעמת זה, זו בחינת הקדושה של יוסף הצדיק, שהיה שם שמים שגור בפיו, וכשגברה מלכות השמונאי ונצחום, התקינו שיהיו מזכירין שם שמים אפלו בשטרות, להראות שגם בכל עסקי

הַפְּרָנְסָה שׁוֹרָה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִין שׁוּם מִצִּיאוֹת בְּלָעָדוֹ יִתְבַּרַךְ בְּלָל.

הַטַּעַם שֶׁהַיּוֹנִים הַרְשָׁעִים גָּזְרוּ עַל שַׁבַּת הַדָּשׁ וּמִלָּה וְעַל כֵּן גָּזְרוּ הַיּוֹנִים גַּם עַל שַׁבַּת, הַדָּשׁ וּמִלָּה, כִּי עַל יְדֵי שְׁלֹשׁ מִצְוֹת אֵלוֹ נִתְגַּלָּה אֲמַתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּעוֹלָם, וְהִיחֹד בֵּין קוֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא אֲוִרִיתָא וְיִשְׂרָאֵל, שְׁבִלָא חַד, וְלְרֵאוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ מִכָּל דְּבַר, כִּי שַׁבַּת הִיא הַתְּגַלּוֹת פְּתוּחָה שֶׁל שֵׁם ה', וְכִדְאִיתָא בְּזַחַר (יִתְרו פ"ה:) מַחוּ שַׁבַּת, שְׁמָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיד הוּא, וְאַצֵּל שַׁבַּת כְּתִיב (שְׁמוֹת טו) "רְאוּ" כִּי הַיּוֹ"ה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבַּת, הִינּוּ תַקּוּן הַרְאִיָּה, לְרֵאוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ מִכָּל דְּבַר.

וְכֵן רֵאשׁ הַדָּשׁ הִיא הַתְּגַלּוֹת פְּתוּחָה שֶׁל "אֲוִרִיתָא" שֶׁהִיא הַתּוֹרָה תְּקוּדוּשָׁה, כִּי קְבִיעוֹת רֵאשׁ הַדָּשׁ עַל יְדֵי הַחֲכָמִים, הַמּוֹרִים לָנוּ דִינֵי וּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, וּבְלֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לְקַיֵּם שׁוּם מִצְוָה מִמִּצְוֹת הַתּוֹרָה, וְהַחֲכָמִים נִקְרְאִים "עֵינֵי הָעֵדָה" כִּי הֵם פּוֹתְחִים עֵינֵי יִשְׂרָאֵל לְרֵאוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ מִכָּל דְּבַר (לְקוּטֵי מוֹחְרֵין חֶלֶק ב' סִימָן ס"ז), וְלָכֵן תַּקּוּן הַרְאִיָּה תְּלִוֵי בְּהֵם.

וְכֵן מִיֵּלָה, הִיא הַתְּגִלוֹת פְּתוּחָה שֶׁל קִדְשַׁת "יִשְׂרָאֵל", כִּי הִיא הָאוֹת
הַמְּבַדִּיל בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, וְקִדְשַׁת הַבְּרִית הִיא הַבְּסִים לְכָל דְּבָר
שֶׁבִקְדָשָׁה, וְעַל יְדֵה תְּקוּן הָעֵינַיִם, כִּי עַל יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית
מִסְתַּלְקִים הָעֵינַיִן דְּמַכְסִּין עַל עֵינָיו, וְזוֹכִין לְעַסֵּק בְּתַפְלָה, וְכִמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים מ"ח): "חֲגוּר חֲרָבָה עַל יְרֹד", שְׁאֵת חֶרֶב הַתְּפִלָּה
מְקַבְּלִים עַל יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, וְעַל יְדֵה זוֹכִין לְחַנֵּיץ אֵל כָּל תַּרְפּוֹ
אוֹרוֹת עֲלִיזִים, וְלִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יַתְּבַרַךְ בְּאַמֶּת (לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן חֶלֶק א' סִימָן
ב.).

סוּד הַתְּגִלוֹת קִדְשַׁת אוֹרוֹת הַמְּנוֹרָה הַטְּהוֹרָה – תְּקוּן הַרְאוֹת

נִמְצָא שֶׁקַּלְפַת יוֹן הַתְּבַרָּה בְּיוֹתֵר נִגְדַּת קִדְשַׁת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, לְהַחֲשִׁיף
עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִלְּרְאוֹת אוֹר אֲלֻקוֹתוֹ יַתְּבַרַךְ בְּכָל דְּבָר, וְלָכֵן
בְּשִׁנְצָחוֹ הַצַּדִּיקִים וְהַכְּנִיעוּ אֶת טְמֵאָתָם, זְכוּ לְהַתְּגַלוֹת קְדוּשָׁה בְּאוֹר
הַמְּנוֹרָה, שֶׁהוּא אוֹר קִדְשַׁת שְׂבָעַת הַנְּרוֹת, הַמְּכַוְּנִים בְּנִגְדַת שְׂבָעַת
הַשְּׂמוֹת שֶׁל אַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת, שֶׁבְּיַחַד עוֹלָם בְּגִימְמַרְיָא תַּרְפּוֹ,
שֶׁהוּא בֶּן פּוֹרְתֵי יוֹסֵף, וְעַל כֵּן נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם (בְּפֶסֶח "הַנְּרוֹת הַלְלוּ") "אֵין
לָנוּ רֵשׁוֹת לְחַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֵלָּא לְרְאוֹתָם בְּלִבְד", כִּי עַל יְדֵי הַנְּרוֹת
הַקְּדוּשִׁים, נִתְקַנְתָּ רְאוֹת הָעֵינַיִם, וּמִתְחִילִים לְרְאוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יַתְּבַרַךְ
מִכָּל דְּבָר.

לְהַאִיר אֶת הָאֱלֻקוֹת גַּם בַּחוּץ – אִירוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ:

וְעַל שְׁעַת הַיָּמִים נֵאמָר (בְּנֶפֶח "עַל הַנְּפִיסִים"): "וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחֻצוֹת קְדוֹשֵׁיךָ", שְׁלֹא רַק בְּפָנִים בְּתוֹדָה הַיְחִיבֵל, בְּמָקוֹם בְּנִיסַת פְּתָנִים, הִדְלִיקוּ הַנֵּרוֹת, אֲלָא בַחוּץ, "בְּחֻצוֹת קְדוֹשֵׁיךָ", כְּדֵי שְׂיִרְאוּ בְּלָם אִירוֹ הַנֵּרוֹת, וְיֵאִירוּ עֵינֵיהֶם בְּאִירוֹ אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ, שְׁוֵהוּ אִירוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׂיִתְגַּלֶּה בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, שְׂיִפְתַּח פִּיהֶם שֶׁל כָּל הַבְּרִיּוֹת לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִרְאוּ כְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל פָּרַט וּפָרַט.

קִרְשַׁת הַיּוֹם הַשְּׂמִינִי שֶׁל חֲנֻכָּה שְׁנֵקְרָא "זֹאת חֲנֻכָּה"

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָנוּ כָּל הָאִירוֹת הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלֹהִ, וְנִזְכֶּה עֲכָשׁוּ בְּ"זֹאת חֲנֻכָּה" שֶׁהוּא סִיּוּם יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרָכָה, וּלְכָל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת, בְּנֵי וְחֵי וּמְזוּנֵי רְוִיחֵי. כִּי "זֹאת חֲנֻכָּה" הוּא גַּם סִיּוּם שֶׁל כָּל תְּקוּנֵי הַשָּׁנָה שֶׁהִתְחִילוּ מִיַּמֵּי אֱלֹהִל וְיַמֵּי תְּשָׁרֵי הַקְּדוֹשִׁים, רֵאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים, סְבוֹת, הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, שְׂמִינֵי עֲצֵרַת, וְשִׁמְחַת תּוֹרָה, כְּמוֹכָא בְּסִפְרִים הַקְּדוֹשִׁים, וְחֻזְמֵן מְסַגֵּל מְאֹד לְכַפֵּל כָּל מִינֵי גְּזֵרוֹת לֹא טוֹבוֹת, וּלְהַמְשִׁיךְ חֲסִדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לִבֵּנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאַמַּת, בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

בְּעֵינֵי הַתְּקוּן שֶׁל קִדְשֵׁת יוֹסֵף לְקַלְפֵת יוֹן הַרְשָׁעָה _____ כג

